

โครงการ วิถีชีวิตสตรีบ้านโดนกลอย ตามรอยเศรษฐกิจพอเพียง

จัดทำโดย
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง (ส.ป.ก.ระนอง)

๐๗๗-๘๒๓๔๘๕

ranong@alro.go.th

www.alro.go.th/th/ranong/

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ชุมชนบ้านโตนกลอย

ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 ตำบลกำพวน อำเภอสูงสำราญ จังหวัดระนอง มีเนื้อที่ในเขต ปฎิรูปที่ดินประมาณ 766 ไร่ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง (ส.ป.ก.ระนอง) ดำเนินการจัดที่ดินทำกิน และมอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) ให้เกษตรกร จำนวน 72 ราย 95 แปลง เนื้อที่ประมาณ 538 ไร่ ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิม นับถือศาสนาอิสลาม ที่ยังรักษาภูมิปัญญาชาวบ้านและยังคงรักษาเอกลักษณ์ดั้งเดิม

การประกอบอาชีพ

ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำประมง ทำเกษตรกรรมเป็นหลัก ในปี พ.ศ 2521 เยาวชนในหมู่บ้านไปประกอบอาชีพทอผ้าที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ต่อมาโรงงานทอผ้า มีการย้ายไปเปิดกิจการที่กรุงเทพฯ ทำให้ต้องย้ายตามโรงงาน กระทั่งเกิดการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ แต่ด้วยความคิดถึงบ้านจึงได้กลับมาประกอบอาชีพทอผ้าด้วยมือที่บ้านเกิด ถือว่าเป็นกลุ่มแรก ๆ ของจังหวัดที่ริเริ่ม ทำผ้าทอมือและวางจำหน่ายในพื้นที่ของจังหวัดระนอง ในปี พ.ศ. 2542 บ้านโตนกลอย

ก่อตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ได้ก่อตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือโตนกลอย และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสตรีทำขนมบ้านโตนกลอย เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรในชุมชนมีอาชีพและสร้างรายได้เสริม ทั้งนี้ผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มผลิตประกอบด้วยผ้าขาวม้า ผ้าเช็ดหน้า ผ้าตัดเสื้อ ผ้าพันคอ และขนมประจำท้องถิ่น เป็นต้น

การส่งเสริม และสนับสนุนองค์ความรู้

ส.ป.ก.ระนอง และหน่วยงานภาคีเครือข่ายจึงเข้าไปดำเนินการส่งเสริม และสนับสนุนองค์ความรู้ เทคโนโลยี การจัดการด้านการตลาด เพื่อให้เกษตรกรสามารถสร้างรายได้และพึ่งพาตนเองตามหลักแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียง

กลุ่มประชาชนในพื้นที่หรือผลกระทบของปัญหา

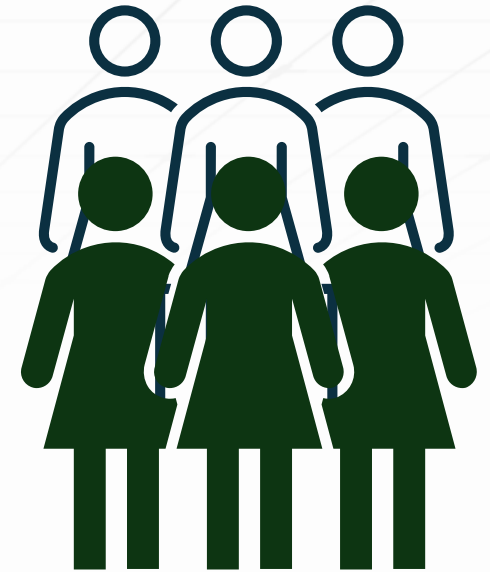
ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก เกษตรกรมีการทำอาชีพเสริมจากการทอผ้าด้วยมือ และทำขนมจัดเป็นอาหารว่างในการประชุมต่าง ๆ ซึ่งในส่วนองงานทอผ้าด้วยมือ ต้องการแรงงานมาช่วยทอผ้าเพิ่มขึ้น เนื่องจากผู้ทอผ้าด้วยมือโดยเฉลี่ยมีอายุสูง สายตาในการมองเห็นก็ร่วงโรยไปตามวัย และวัสดุที่ใช้ทอผ้า มีราคาแพง วัตถุดิบเส้นด้ายดิบ เส้นใยฝ้ายในท้องถิ่น ไม่สามารถผลิตได้เอง จึงต้องสั่งซื้อผ้าทอมาจากตลาดค้าส่ง ซึ่งมีราคายากต่อพื้นค่อนข้างสูง ทำให้เกษตรกรผลิตสินค้านำไปขายเมื่อหักต้นทุนแล้วได้กำไรน้อย และขาดตลาดที่รองรับผลผลิต เช่น ตลาดชุมชน งานออกบูธแสดงสินค้า และช่องทางขายออนไลน์ ซึ่งผลผลิตของเกษตรกรประมาณ 50 ชิ้น/ปี ไม่ได้รับการตอบสนองจากความต้องการซื้อของผู้บริโภคเท่าที่ควร

● กลุ่มเป้าหมาย

สมาชิกกลุ่มสตรีบ้านโตนกลอย

● จำนวน

30 ราย

วิธีการ ดำเนินการ

1. การจัดทำแผนงาน

การจัดเวทีชุมชนทำแผนงานสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการของกลุ่มเกษตรกร เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้
ทักษะ และจัดหลักสูตรกระบวนการพัฒนาตามความเหมาะสมในพื้นที่

2. การพัฒนาองค์ความรู้

จัดฝึกอบรมตามหลักสูตรที่เกษตรกรต้องการ ส.ป.ก.ระนอง และได้ประสานงานความร่วมมือ
จากหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน โดยมุ่งเน้นการจัดทำแผนธุรกิจและทิศทางการดำเนินงาน
เพื่อสร้างความเข้มแข็ง พร้อมส่งเสริมบทบาทหน้าที่และการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่ม ๆ
เพื่อการเพิ่มมูลค่าสินค้า

3. การสนับสนุนด้านการตลาด

เกษตรกรมีการรวมกลุ่ม โดยการจัดตั้งและจดทะเบียนกลุ่มวิสาหกิจชุมชน พร้อม
วางแผนร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาด สร้างแบรนด์โลโก้
สินค้า เรียนรู้เพิ่มเติมในรูปแบบตลาด Offline/Online

บทบาทของแต่ละภาคส่วนอื่นในการขับเคลื่อน การดำเนินการ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง (ส.ป.ก.ระนอง)

ดำเนินการจัดฝึกอบรม หลักสูตร การแต่งหน้าขนมเค้ก, การออกแบบและตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป, การทำขนมทองม้วน, การบริหารจัดการกลุ่ม การเพิ่มมูลค่าสินค้า และการพัฒนาช่องทางการตลาด, พร้อมสนับสนุนกล้าพันธุ์ไม้ เช่น ไม้กิมชุง กุเรียน มูซังคิง จำปาทอง หนูนทองประเสริฐ มะพร้าว น้ำหอม สะเดาดอก จำปาตะกองตาปาน สะตอข้าว มะนาว มะกรูด สักทอง ตะเคียน มะขามป้อม

สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสุราษฎร์ฯ

สนับสนุนตู้อบขนมและเครื่องผสมแป้ง เพื่อผลิตสินค้าสามารถสร้างรายได้ในชุมชนตลอดทั้งปี ส่งเสริมความเข้มแข็งในการร่วมกลุ่มทำกิจกรรมของกลุ่มสตรีบ้านโตนกลอย แหล่งจำหน่ายช่องทางการตลาด เช่น รับงานจัดทำขนมชุดเบรคการจัดประชุมต่าง ๆ ตลาดในชุมชน และช่องทางออนไลน์เพจ Facebook

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดระนอง

สนับสนุนเครื่องจักรตัดเย็บผ้า เพื่อเป็นเครื่องมือในการใช้สำหรับงานตัดเย็บและแก้ไขเสื้อผ้าเบื้องต้น ใช้ในการเย็บด้วยมือโดยทำให้กระบวนการเย็บเป็นแบบอัตโนมัติ และประหยัดเวลา เร็วกว่า รองรับการะชั้นงานที่มีจำนวนมาก และออกแบบการตัดเย็บ

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัดระนอง

ส่งเสริมองค์ความรู้และสนับสนุนตู้แห้งพลังงานแสงอาทิตย์ ประโยชน์คือ ได้ผลิตภัณฑ์ที่ตากแดดสีสวยสม่ำเสมอ สะอาดปลอดภัย ป้องกันฝุ่นและแมลงได้ดี ประหยัดเวลา มีอุณหภูมิในตัวสูง มีพัดลมดูดความชื้น ช่วยถนอมอาหารให้เก็บไว้ได้นาน ตากได้ทั้งกล้วยตาก หนูน เนื้อแดดเดียว ปลาแดดเดียว สมุนไพรต่าง ๆ พืช ไข่ไก่ ไบโอมะกรูด พริก ผลไม้กวน แปรรูปสินค้าสร้างรายได้

1 ความสำเร็จ ของการดำเนินการ

- โครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตสู่ระบบวนเกษตรที่สอดคล้องกับสภาพภูมินิเวศในแปลงเกษตรกรรม และพัฒนาศักยภาพเกษตรกรด้านการจัดการผลผลิตในแปลงวนเกษตร เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่ม
- ผลิตภัณฑ์ที่สามารถสร้างความมั่นคงด้านอาหารและสร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือนเกษตรกร พร้อมทั้งสนับสนุนกล้าพันธุ์ไม้ เช่น ไม้กิมซุง ทุเรียนมุซังคิง จำปาทอง หนูนทองประเสริฐ มะพร้าวน้ำหอม สะเดาดอก จำปาตะทองตาปาน สะตอข้าว มะนาว มะกรูด สักทอง ตะเคียน มะขามป้อม

2 ความสำเร็จ ของการดำเนินการ

โครงการพัฒนารุทกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน

หลักสูตร การแต่งหน้าขนมเค้กทำขนมต่าง ๆ ทำให้กลุ่มมีรายได้ทั้งขายส่ง-ขายปลีก และจากการสั่งทำอาหารว่างและเครื่องดื่ม ทางพิธีกรรม งานเทศกาล และสำหรับหน่วยงานราชการ ต่าง ๆ ที่เข้ามาดำเนินการจัดฝึกอบรมในพื้นที่ตำบลกำพวน อำเภอสองสำราญ จังหวัดระนอง

3 ความสำเร็จ ของการดำเนินการ

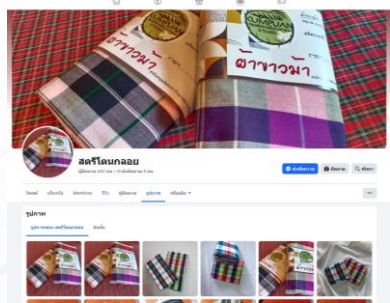
โครงการพัฒนารุทกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน

หลักสูตร การออกแบบและตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป ผลิตอันได้แก่ ผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้า เสื้อผ้าขาวม้า หมวกผ้าขาวม้า กางเกงปาเตะ กระเป๋าผ้าปาเตะเสริมสร้างรายได้เป็นอย่างดี ทั้งในพื้นที่และต่างจังหวัด ทำให้มีรายได้และกำไรจากการจำหน่ายสินค้าตามช่องทางการตลาดต่าง ๆ ได้ประมาณ 60 -70 ชิ้น/ปี สร้างรายได้ประมาณ 30,000 บาท/ปี

ผลผลิต/ผลลัพท์/ผลกระทบจากการสร้าง การมีส่วนร่วมของในผลงาน/โครงการ

เริ่มจากกลุ่มเกษตรกรสามารถ ผลิตใช้ในกลุ่มและ
ขายตลาดชุมชน ผลิตได้ 10-20 ชิ้น/ปี มีรายได้ประมาณ
8,500 บาท/ปี หน่วยงานที่ร่วมบูรณาการ เข้ามาส่งเสริม
และสนับสนุน ทำให้มีรายได้และกำไร จากการจำหน่ายสินค้า
ตามช่องทางการตลาดต่าง ๆ ได้ประมาณ 60-70 ชิ้น/ปี
สร้างรายได้ประมาณ 30,000 บาท/ปี เช่น การออกแบบและ
ตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป ได้แก่ ผ้าขาวม้า เสื้อผ้าขาวม้า
หมวกผ้าขาวม้า กางเกงปาเต๊ะ กระเป๋าลำพาลี ปาเต๊ะ สร้าง
รายได้เพิ่มขึ้น ทั้งในพื้นที่และต่างจังหวัด พร้อมมีเพจ
เฟสบุ๊คชื่อ กลุ่มสตรีบ้านโตนดลอย และมีอาชีพเสริม
ทำอาหารว่างและเครื่องดื่ม สำหรับการประชุม งานพิธี และ
งานชุมชนทางศาสนา

ผลลัพท์

ผลผลิต

ผลกระทบ

มีหลายหน่วยงานเชิญร่วมออกบูธแสดงสินค้าและจำหน่าย
สินค้า ระดับจังหวัด ลำดับมียอดจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์
ในงานส่งเสริมสุขภาพปีใหม่มอบให้เกษตรกร ปี 2568 ดังนี้

1. เสื้อปาเต๊ะ จำนวน 8 ชิ้น ได้เงิน 3,600 บาท
2. ผ้าขาวม้า จำนวน 20 ชิ้น ได้เงิน 4,400 บาท
3. กระเป๋าลำพาลี จำนวน 5 ชิ้น ได้เงิน 600 บาท
4. กางเกงปาเต๊ะ จำนวน 8 ชิ้น ได้เงิน 2,000 บาท

จากเดิมที่มียอดขายภายในพื้นที่ จำนวน 1-2 ชิ้น/เดือน
ทำให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้นประมาณร้อยละ 50 ของจำนวน
สินค้าที่ขายได้

1. เกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีส่วนร่วม มีความ
ร่วมมือในกลุ่มมากขึ้น จากเดิมมีการประชุมกลุ่ม 10 ราย
ปัจจุบันมีจำนวน ผู้เข้าร่วมมาประชุม 15 ราย
2. ผลิตภัณฑ์เพิ่มมากขึ้น จากเดิมผลิต 1-2 ชิ้น/
เดือน ปัจจุบัน ผลิตได้ 4-5 ชิ้น/เดือน
3. มีรายได้เพิ่มมากขึ้น ในการทำขนม จากองค์
ความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดของหน่วยงานร่วมบูรณาการ

การนำผลงาน/โครงการ
ไปพัฒนาต่อยอดหรือขยายผล
ในเชิงพื้นที่อื่น ทั้งจากนโยบาย
ของหน่วยงานหรือหน่วยงาน
อื่น ๆ ได้นำไปใช้เป็นต้นแบบ

ผู้นำกลุ่มเกษตรกร

สามารถเป็นวิทยากร บรรยาย เรื่องราว
ความเป็นมาของกลุ่ม สามารถเป็นจุด
เรียนรู้ของชุมชน หรือสรุปบทเรียน
วิธีการทำงาน ในกลุ่มและคนในชุมชน เพื่อ
นำเสนอคนพื้นที่อื่น และกลุ่มเกษตรกร
อื่น ๆ ได้

เข้าใจถึงการวิเคราะห์

สะท้อนสภาพปัญหาอุปสรรค ที่เกิดขึ้น
ภายใน และยอมรับผลสำเร็จ/ผลที่ไม่
สำเร็จ รวมถึงมีวิธีขั้นตอนแก้ไขปัญหา
ของกลุ่มเกษตรกร และคาดการณ์ในสิ่งที่
อาจเกิดขึ้นล่วงหน้า พร้อมทั้งมีแผน
เตรียมการรองรับปัญหาที่จะเกิดขึ้นใน
อนาคต